

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län

Datum: 2003-12-16

Områdesnummer: NRO 20 058

Områdesnamn: Åberga-Mickelvål

Kommun: Orsa (2034)

Kartblad: 14ENO

Area: 176 ha

Naturgeografisk region: 28b Sydligt boreala kuperade områden.

Agrara kulturlandskapsregioner: Södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.

Landskapsformer: Bergkullslätt

Riksvärde:

Odlingslandskap	Hackslått	Flora
-----------------	-----------	-------

Värdeomdöme: Byarna är av stort representativt värde genom dess karaktär av äldre odlingslandskap med lång kontinuitet och inslag av naturlig slättermark med hackslått. Området är variationsrikt och hyser en mycket värdefull flora och fauna, med ett flertal sällsynta och hotade biotoper och arter. Kulturlandskapet är här mycket naturskönt samt bjuder en storslagen utsikt.

Huvudkriterier: A, C, D, E

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, kontinuitet, representativitet, raritet, nyckelområde, funktion- betydelse för flora och fauna.

Förutsättningar för bevarande: Fortsatt jordbruk med åkerbruk, ängsbruk och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.

Säkerställande: Området omfattas av MB 4 kap 1 och 2 §§.

Områdets huvuddrag

Byarna Åberga och Mickelvål är belägna på Siljansringens nordvästra kant, i bystråket öster om Orsa. Området omfattar två partier av en för Siljanstrakten

typisk kulturbygd, med välbevarade drag av ett äldre odlingslandskap. Genom byarnas läge i slutningen erbjuder de en storslagen utsikt över skogslandet i norr. Denna småkuperade kulturmark karaktäriseras av en mosaik av åkrar, ängsmarker och skogsdungar rika på lövträd. Ängsmarkerna utgörs även av rika fuktängar och torrängspartier. Den variationsrika miljön, samt de talrika odlingsrösetna, skapar artrika kantzoner med en mycket värdefull flora och fauna. Detta i kombination med förekomsten av kalk ger förutsättningar för ett flertal krävande och sällsynta arter, exempelvis finns här guckusko, skogsknipprot och fältgentiana. I Åberga växer Åbergabästan, en ståtlig gammal lind som är fridlyst.

I Brändan, söder om Åberga, finns en hackslog med artrik kalkängsvegetation. Älväxing, brudsporre, tvåblad, rosettjungfrulin och majviva är några exempel på arter.

Anmärkningar: Området berörs av riksintresse för friluftsliv Siljansbygden. Området utgör del av objekt nr. 8 i bevarandeprogrammet för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden i Dalarnas län. En mindre hackslog finns med i ängs- och hagmarksinventeringen för Dalarnas län, objekt nr. 9.

Referenser:

Rynéus, T, 1984: *Översiktlig naturinventering för Orsa kommun*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1984:2.

Länsstyrelsen Dalarna, 1994: *Värdefulla odlingslandskap i Dalarna*.

Länsstyrelsen 1994. Falun.

Länsstyrelsen i Dalarnas län, 1993: *Dalarnas ängar och betesmarker*.

Länsstyrelsen. Falun.

Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm.